

I

(Lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2017/920

af 17. maj 2017

om ændring af forordning (EU) nr. 531/2012 hvad angår regler for engrosmarkeder for roaming

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 531/2012 ⁽³⁾ indfører en fælles tilgang til regulering af roaming på offentlige mobilkommunikationsnet i Unionen.
- (2) I henhold til strategien for et digitalt indre marked i EU, der er fastsat i Kommissionens meddelelse af 6. maj 2015, blev pakken om det indre marked for telekommunikation, som efterfølgende blev vedtaget ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2120 ⁽⁴⁾, anset for at være et første skridt mod at afskaffe detailroamingtillæg til støtte for etableringen af et digitalt indre marked i Unionen.
- (3) Forordning (EU) 2015/2120 indfører en ny mekanisme til detailprisfastsættelse for EU-dækkende regulerede roamingtjenester med henblik på at afskaffe detailroamingtillæg fra den 15. juni 2017 uden at fordreje indenlandske og besøgte markeder.
- (4) Afskaffelsen af detailroamingtillæg, der blev indført med forordning (EU) 2015/2120, også kaldet »roam-som-hjemme« (RLAH), er nødvendig for at etablere og lette funktionen af et digitalt indre marked i hele Unionen. Nævnte forordning er dog ikke i sig selv nok til at sikre, at roamingmarkedet fungerer korrekt. Nærværende forordning bør derfor bidrage til at sikre, at modellerne for prisfastsættelse på indenlandske markeder ikke berøres af afskaffelsen af detailroamingtillæg.

⁽¹⁾ EUT C 34 af 2.2.2017, s. 162.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets holdning af 6.4.2017 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 25.4.2017.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 531/2012 af 13. juni 2012 om roaming på offentlige mobilkommunikationsnet i Unionen (EUT L 172 af 30.6.2012, s. 10).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2120 af 25. november 2015 om foranstaltninger vedrørende adgang til det åbne internet og om ændring af direktiv 2002/22/EF om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester og forordning (EU) nr. 531/2012 om roaming på offentlige mobilkommunikationsnet i Unionen (EUT L 310 af 26.11.2015, s. 1).

- (5) Afskaffelsen af detailroamingtillæg fra den 15. juni 2017 er underlagt anvendelsesområderne for alle lovgivningsmæssige retsakter foreslået af Kommissionen, der indeholder passende foranstaltninger, efter undersøgelsen af engrosmarkederne for roaming.
- (6) Kommissionen har gennemført en omfattende undersøgelse af engrosmarkeder for roaming for at vurdere, hvilke ændringer der er nødvendige, for at detailroamingtillæg er afskaffet fra den 15. juni 2017.
- (7) På baggrund af resultaterne af sin undersøgelse vedtog Kommissionen den 15. juni 2016 sin rapport om undersøgelsen af engrosmarkederne for roaming («Kommissionens rapport»). Kommissionens rapport finder, at for at sikre, at detailroamingtjenester kan leveres til indenlandske detailpriser, skal engrosroaming-input være tilgængelige på et niveau, som gør det muligt for hjemmeudbydere at levere RLAH. Selv om fuldt konkurrenceprægede nationale engrosmarkeder for roaming, hvor priserne er tilpasset de besøgte nets underliggende leveringsomkostninger, klart ville gøre RLAH mere bæredygtigt, viser Kommissionens rapport, at dette ikke er tilfældet. Kommissionens rapport viser også, at det er særdeles usandsynligt, at den fremtidige forpligtelse om detail-RLAH ikke i sig selv fører til velfungerende engrosmarkeder for roaming, der muliggør levering af RLAH i Unionen fra den 15. juni 2017.
- (8) Navnlig kan den nuværende funktion af engrosmarkederne for roaming påvirke konkurrencen og investeringer på hjemmeudbydernes indenlandske markeder, hvis taksterne for engrosroaming er uforholdsmæssigt høje sammenlignet med de indenlandske detailpriser, som slutbrugerne betaler. Dette gælder navnlig for mindre operatører, virtuelle mobilnetoperatører (MVNO'er), eller operatører, der er nettoeksportører af nettrafik, hvilket bevirker, at RLAH grundlæggende ikke er bæredygtigt.
- (9) Funktionen af engrosmarkederne for roaming bør gøre det muligt for operatørerne at få dækket alle omkostninger ved levering af regulerede engrosroamingtjenester, herunder fællesomkostninger. Dette bør sikre, at der er incitament til at investere i de besøgte net, og at den indenlandske konkurrence på de besøgte markeder ikke fordrøjes på grund af operatørers regelarbitrage, hvor foranstaltninger vedrørende engrosadgang til roamingtjenester benyttes til at konkurrere på de besøgte indenlandske markeder.
- (10) På baggrund af de konstaterede hindringer bør de foranstaltninger, der finder anvendelse på engrosmarkederne for roaming, ændres, så det sikres, at niveauet for engrosroamingtakster gør det muligt at levere RLAH på bæredygtig vis i Unionen.
- (11) For at gøre det muligt at udvikle mere effektive, integrerede og konkurrenceprægede markeder for roamingtjenester bør operatørerne, når de forhandler engrosadgang til roamingtjenester med henblik på at levere detailroamingtjenester, gives mulighed for at forhandle innovative prisordninger for engrostjenester, som ikke er direkte forbundet til faktiske brugte mængder, såsom faste betalinger, forudbetaling eller kapacitetsbaserede kontrakter eller prisordninger, der afspejler variationen i efterspørgslen i løbet af året. De forhandlende parter bør derfor gives mulighed for at aftale ikke at benytte de maksimale regulerede engrosroamingtakster i hele engrosroamingaftalens varighed. Dette ville udelukke muligheden for, at en af parterne efterfølgende kan anmode om at anvende mængdebaserede, maksimale engrostakster på faktisk forbrug, som er fastsat i forordning (EU) nr. 531/2012. Denne alternative mulighed bør være med forbehold af forpligtelserne med hensyn til levering af regulerede detailroamingtjenester, jf. nævnte forordning.
- (12) De betingelser, der kan være omfattet af standardtilbuddene med henblik på at give mobilnetoperatørerne mulighed for at hindre permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester, bør præciseres. Navnlig når operatøren af et besøgt net har rimelige grunde til at mene, at en betydelig andel af roamingudbyderens kunder foretager permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester, bør operatøren kunne kræve, at roamingudbyderen fremlægger oplysninger, i aggregeret form og i fuld overensstemmelse med EU-krav og nationale krav til databeskyttelse, der kan vise, om en betydelig andel af roamingudbyderens kunder er i en situation med permanent roaming, eller om der forekommer unormal anvendelse eller misbrug af adgang til engrosadgang til roamingtjenester, som f.eks. oplysninger om andelen af kunder med et ubetydeligt indenlandsk forbrug sammenholdt med roamingforbruget. Desuden bør opsigelse af engrosroamingaftaler for at hindre permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester kun gennemføres, når mindre strenge foranstaltninger ikke har formået at løse problemet. Sådanne opsigelse bør være genstand for forudgående tilladelse fra den nationale tilsynsmyndighed for operatøren af et besøgt net under fuld hensyntagen til udtalelsen fra Sæmmenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC), når denne er blevet hørt. Mindre strenge foranstaltninger kan bestå i fastsættelse af højere engrostakster, der ikke overstiger de maksimale engrostakster, der er fastsat i denne forordning, for mængder, der overstiger en samlet mængde, der er specificeret i aftalen.

Sådanne højere engrostakster bør fastsættes på forhånd eller fra det tidspunkt, hvor operatøren af et besøgt net på grundlag af objektive kriterier har fastlagt og informeret hjemmenetudbyderen om, at der blandt en betydelig andel

af roamingudbydere kunder forekommer permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester. Mindre strenge foranstaltninger kan også bestå i et tilsagn fra hjemmenetudbyderen om at vedtage eller revidere sine politikker om rimeligt forbrug, der finder anvendelse på dens kunder i overensstemmelse med de nærmere regler, der er vedtaget i henhold til artikel 6d i forordning (EU) nr. 531/2012, eller i, at operatøren af et besøgt net har mulighed for at anmode om en revision af engrosroamingaftalen. Af hensyn til gennemsigtigheden bør den nationale tilsynsmyndighed stille oplysninger om anmodninger om tilladelse til at opsigte engrosroamingaftaler til rådighed for offentligheden under hensyntagen til forretningshemmeligheders fortrolighed.

- (13) Lovmæssige forpligtelser på EU-plan bør opretholdes med hensyn til regler om engrostakster, da en foranstaltning, som muliggør RLAH i hele Unionen uden at røre ved niveauet af engrosomkostninger forbundet med at levere engrosroamingtjenester, kan risikere at forstyrre det indre marked for roamingtjenester og vil ikke fremme konkurrencen. Engrostakster på et passende niveau bør lette bæredygtig konkurrence, herunder med nye markedsdeltagere, små og mellemstore virksomheder og nystartede virksomheder.
- (14) Maksimal engrostakster bør fungere som et sikkerhedsloft samt sikre, at udbydere kan få dækket deres omkostninger, herunder fælles omkostninger. De bør også muliggøre en udbredt bæredygtig ikrafttrædelse af RLAH, samtidig med at der efterlades plads til kommercielle forhandlinger mellem udbydere.
- (15) De estimerede omkostninger for levering af engrosroamingtjenester, herunder fælles omkostninger, er vurderet på baggrund af flere kilder. En kilde var en overordnet omkostningsmodel for engrosroamingtjenester med nationale data, som var baseret på metoden benyttet af nationale tilsynsmyndigheder til at bestemme lofter for mobiltermineringstakster i overensstemmelse med EU-retten. En anden kilde var alternative omkostningsestimater baseret på ensartede tilgange i hele Unionen til reguleringen af nationale mobiltermineringstakster. Vurderingen byggede også på gældende engrosroamingtakster for ubalanceret trafik i Unionen og dokumentation for gældende engrosadgangstakster på indenlandske markeder.
- (16) Under vurderingen af omkostninger er der taget hensyn til, hvordan den sæsonmæssige karakter af roamingtrafik potentielt påvirker de samlede omkostninger ved at levere engrosroamingtjenester på nationalt plan. Sådanne estimater bemærkede de modvirkende virkninger, der kan mindske enhver potentiel stigning i omkostninger forårsaget af roamingtrafiks sæsonmæssige karakter. En større indenlandsk efterspørgsel betyder navnlig for datatjenester, at en spidsværdi for sæsontrafik i et bestemt år med sandsynlighed medfører en stigning i den samlede indenlandske efterspørgsel i det eller de følgende år. Da jordbaserede offentlige mobilkommunikationsnet dimensioneres til at kunne håndtere denne stigende udvikling, der drives af indenlandsk efterspørgsel, er det usandsynligt, at spidsværdier for samlet netefterspørgsel, som skyldes sæsonbestemte roamingtrafikstrømme, vil medføre ændringer af dimensioneringsomkostningerne til mobilnet. Sæsonbestemte spidsværdier for roaming kan i nogle medlemsstater påvirke de overordnede omkostninger til netdimensionering for taleopkald, da efterspørgsel derefter er mere stabil. Men det er også sandsynligt, at sådanne lokaliserede, sæsonbestemte spidsværdier for trafik skyldes, at indenlandske brugere bevæger sig ind i turistområder, og mindskes af den opvejende virkning, som brugere af roamingtjenester har på kapacitetsanvendelsen i byområder i sommerferiesæsonen.
- (17) Dataforbruget er hastigt stigende i Unionen og i hele verden. Indførelsen af RLAH fra den 15. juni 2017 bør medvirke til denne stigning i forbindelse med roaming, hvilket vil føre til, at omkostningerne pr. overført dataenhed nedbringes betydeligt. Med henblik på at tage højde for stigningen i forbruget af datatjenester og de mindskede omkostninger pr. overført dataenhed bør den maksimale engrostakst for regulerede dataroamingtjenester mindskes hvert år og fastsættes i euro pr. gigabyte, hvor en gigabyte svarer til 1 000 megabyte. Under bestemmelsen af de maksimale engrostakster for regulerede dataroamingtjenester er der taget hensyn til alle de adgangskomponenter, der er nødvendige til at muliggøre levering af roamingtjenester, herunder transitomkostninger til at levere datatrafik til et udvekslingspunkt angivet af hjemmenettets udbyder.
- (18) Der bør tages hensyn til den portefølje over tjenester, der udbydes af hver engrosudbyder af roamingtjenester, og deres estimerede trafikvoluminer, når engrosroamingtaksters rolle som beskyttelsesforanstaltninger tages i betragtning i forbindelse med fuldførelsen af det tosidede mål om at sikre, at engrosudbydere af roamingtjenester får dækket alle deres relevante omkostninger, samtidig med at RLAH overordnet holdes bæredygtigt.
- (19) De eksisterende, maksimale engrostakster for tale-, SMS- og dataroamingtjenester bør derfor sænkes væsentligt.

- (20) For at overvåge og tilse gennemførelsen af forordning (EU) nr. 531/2012 og udviklinger inden for engrosmarkeder for roaming bør nationale tilsynsmyndigheder være berettigede til at indhente oplysninger om engrosroamingaftaler, der ikke anvender maksimale engrosroamingtakster, samtidig med at forretningshemmelighedens fortrolighed sikres. Disse myndigheder bør også have mulighed for at indhente oplysninger om vedtagelse og anvendelse af betingelser i engrosroamingaftaler, der har til formål at forhindre permanent roaming, og om unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester til andre formål end levering af regulerede roamingtjenester til roamingudbyderes kunder, der rejser inden for Unionen.
- (21) De særlige prisbestemmelser gældende for engrosroamingtjenester medfører, at et overordnet loft for hele Unionen er gældende for et sammensat produkt, som også kan omfatte anden engrosadgang til roamingtjenester og samtrafikinput, herunder navnlig dem, der er underlagt national regulering eller eventuelt regulering på tværs af grænser. I forlængelse deraf forudses, at der bliver færre forskelle i reguleringen af disse input i Unionen, navnlig på grund af de mulige yderligere foranstaltninger, som kan træffes, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF⁽¹⁾ (rammedirektivet), der har til formål at sikre større sammenhæng i de lovmæssige tilgange. I mellemtiden skal alle tvister mellem operatører af besøgte net og andre udbydere om de gældende takster for de input, der er nødvendige til at levere engrosroamingtjenester, behandles under hensyntagen til udtalelsen fra BEREC, når denne er blevet hørt, jf. de særlige lovmæssige forpligtelser, som gælder for roaming, samt rammedirektivet og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/19/EF⁽²⁾, 2002/20/EF⁽³⁾ og 2002/22/EF⁽⁴⁾.
- (22) Det er nødvendigt at overvåge og regelmæssigt gennemgå funktionen af engrosmarkederne for roaming og deres indbyrdes forhold med detailmarkederne for roaming under hensyntagen til konkurrencemæssige og teknologiske udviklinger og trafikstrømme. Med henblik herpå bør Kommissionen senest den 15. december 2018 forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en foreløbig rapport med et sammendrag af virkningerne af afskaffelsen af detailroamingtillæg, under hensyntagen til relevant rapportering fra BEREC. Kommissionen bør efterfølgende hvert andet år forelægge rapporter for Europa-Parlamentet og Rådet. Den første af disse rapporter bør forelægges senest den 15. december 2019. Kommissionen bør i sine toårige rapporter navnlig vurdere, om RLAH har nogen indvirkning på udviklingen i de tarifplaner, der findes på detailmarkederne. Dette bør dels omfatte en vurdering af enhver forekomst af tarifplaner, der kun omfatter indenlandske tjenester og helt udelukker detailroamingtjenester og dermed undergraver selve formålet med RLAH, dels en vurdering af enhver begrænsning i tilgængeligheden af enhedstarifplaner, hvilket også kan medføre tab for forbrugerne og underminere målsætningerne for det digitale indre marked. Kommissionen bør i sine toårige rapporter navnlig analysere, i hvilket omfang der af de nationale tilsynsmyndigheder er givet tilladelse til at anvende ekstraordinære detailroamingtillæg, hjemmenetudbydernes evne til at fastholde deres indenlandske afregningsmodeller og operatører af besøgte nets evne til at få dækket deres faktiske omkostninger i forbindelse med levering af regulerede engrosroamingtjenester. For at muliggøre en sådan rapportering med henblik på at vurdere, hvordan roamingmarkederne tilpasser sig RLAH-reglerne, skal der indsamles tilstrækkelige data om funktionen af disse markeder efter gennemførelsen af disse regler.
- (23) BEREC bør indsamle data fra nationale tilsynsmyndigheder om de faktiske takster, der henholdsvis er gældende for balanceret og ubalanceret trafik, således at den kan vurdere de konkurrencemæssige udviklinger for roamingmarkeder i hele Unionen og er i stand til regelmæssigt at rapportere om ændringer af faktiske engrosroamingtakster for ubalanceret trafik mellem udbydere af roamingtjenester. BEREC bør også indsamle data om tilfælde, hvor parter i en engrosroamingaftale har fravalgt at anvende maksimale engrosroamingtakster eller har gennemført foranstaltninger på engrosniveau, som er rettet mod at forhindre permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester til andre formål end levering af regulerede roamingtjenester til roamingudbyderes kunder, når sidstnævnte periodisk rejser inden for Unionen. På grundlag af de indsamlede data bør BEREC regelmæssigt aflægge rapport om forholdet mellem detailpriser, engrostakster og engrosomkostninger for roamingtjenester.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/19/EF af 7. marts 2002 om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter (adgangsdirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 7).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF af 7. marts 2002 om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (tilladelsesdirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 21).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (forsyningspligtdirektivet) (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 51).

- (24) Kommissionen, BEREC og de berørte nationale tilsynsmyndigheder bør fuldt ud sikre forretningshemmeligheders fortrolighed, når de udveksler oplysninger med henblik på at undersøge, overvåge og tilse gennemførelsen af forordning (EU) nr. 531/2012. Overholdelse af kravene til forretningshemmeligheders fortrolighed bør derfor ikke hindre nationale tilsynsmyndigheder i rettidigt at udveksle fortrolige oplysninger med henblik herpå.
- (25) Forordning (EU) nr. 531/2012 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.
- (26) Målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, fordi nationale foranstaltninger ikke kan sikre, at regler om engrosmarkeder for roaming er i overensstemmelse med EU-reglerne om detailroamingtjenester, men kan på grund af de grænseoverskridende virkninger, som nationale engrosmarkeder har på leveringen af roamingtjenester inden for Unionen, bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (27) Denne forordning overholder de grundlæggende rettigheder og de principper, som navnlig anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

I forordning (EU) nr. 531/2012 foretages følgende ændringer:

1) I artikel 3 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 4, første afsnit, affattes således:

»4. Bestemmelserne om regulerede engrostakster for roamingtjenester i artikel 7, 9 og 12 finder anvendelse på adgang til alle komponenter af engrosadgang til roamingtjenester, der er omhandlet i stk. 3, medmindre begge parter til aftalen om engrosroaming udtrykkeligt er enige i, at alle gennemsnitlige takster for engrosroaming, som stammer fra anvendelsen af aftalen, ikke skal underlægges de maksimale regulerede engrostakster for roaming i aftalens gyldighedsperiode.«

b) Stk. 6 affattes således:

»6. Det i stk. 5 nævnte standardtilbud skal være tilstrækkeligt detaljeret og omfatte alle komponenter, der er nødvendige for engrosadgang til roamingtjenester som omhandlet i stk. 3, og give en beskrivelse af de udbud, der er relevante for direkte engrosadgang til roamingtjenester og engrosadgang til gensalg af roamingtjenester og de tilhørende vilkår og betingelser.

Standardtilbuddet kan omfatte betingelser, der skal hindre permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester til andre formål end levering af regulerede roamingtjenester til roamingudbyderens kunder, når sidstnævnte periodisk rejser inden for Unionen. Hvor det er fastsat i et standardtilbud, skal sådanne betingelser omfatte de specifikke foranstaltninger, som operatøren af et besøgt net kan træffe for at forebygge permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester, samt de objektive kriterier, på grundlag af hvilke sådanne foranstaltninger kan træffes. Sådanne kriterier kan omfatte oplysninger om den samlede roamingtrafik. De må ikke henvise til specifikke oplysninger vedrørende individuel roamingtrafik hos roamingudbyderens kunder.

Standardtilbuddet kan bl.a. fastsætte, at operatøren af et besøgt net, såfremt denne har rimelig grund til at mene, at en betydelig andel af roamingudbyderens kunder foretager permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester, med forbehold af Unionens og de nationale bestemmelser om databeskyttelse kan anmode roamingudbyderen om oplysninger, der kan vise, om en betydelig andel af roamingudbyderens kunder er i en situation med permanent roaming, eller om der forekommer unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester på den besøgte operatørs net, som f.eks. oplysninger om andelen af kunder, for hvilken risikoen for unormal anvendelse eller misbrug af regulerede detailroamingtjenester, der leveres til den gældende indenlandske detailpris, er blevet fastsat på grundlag af objektive indikatorer i overensstemmelse med detaljerede regler om anvendelsen af politikken om rimeligt forbrug i henhold til artikel 6d.

Standardtilbuddet kan som en sidste udvej, hvis mindre strenge foranstaltninger ikke har formået at afhjælpe situationen, give mulighed for at opsigse en engrosroamingaftale, hvor operatøren af et besøgt net på grundlag af objektive kriterier har konstateret, at der blandt en betydelig andel af roamingudbyderens kunder forekommer permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester, og har underrettet hjemmenetudbyderen herom.

Operatøren af et besøgt net kan ensidigt kun opsigse en engrosroamingaftale på grund af permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester efter forudgående godkendelse fra den nationale tilsynsmyndighed for operatøren af et besøgt net.

Senest tre måneder efter modtagelsen af anmodningen fra operatøren af et besøgt net om godkendelse af opsigelsen af en engrosroamingaftale beslutter den nationale tilsynsmyndighed efter at have hørt hjemmenetudbyderens nationale tilsynsmyndighed, hvorvidt anmodningen imødekommes eller afvises, og underretter Kommissionen herom.

De nationale tilsynsmyndigheder for operatøren af et besøgt net og hjemmenetudbyderens nationale tilsynsmyndighed kan hver især anmode BEREC om at vedtage en udtalelse vedrørende den foranstaltning, der skal træffes i overensstemmelse med denne forordning. BEREC vedtager sin udtalelse inden for en måned efter modtagelsen af en sådan anmodning.

Når BEREC er blevet hørt, skal den nationale tilsynsmyndighed for operatøren af et besøgt net afvente og tage nøje hensyn til BEREC's udtalelse, inden den under overholdelse af den i sjette afsnit omhandlede frist på tre måneder træffer afgørelse om, hvorvidt den giver eller afviser at give tilladelse til opsigelse af engrosroamingaftalen.

Den nationale tilsynsmyndighed for operatøren af et besøgt net stiller oplysninger om tilladelser til opsigelse af engrosroamingaftaler til rådighed for offentligheden under hensyntagen til forretningshemmelighedens fortrolighed.

Dette stykkes femte til niende afsnit berører ikke en national tilsynsmyndigheds beføjelse til at kræve, at den manglende overholdelse af forpligtelserne fastsat i denne forordning i henhold til artikel 16, stk. 6, straks ophører, og berører heller ikke retten for operatøren af det besøgte net til at træffe passende foranstaltninger med henblik på at bekæmpe svig.

Den nationale tilsynsmyndighed forlanger om nødvendigt ændringer af standardtilbud, herunder hvad angår de specifikke foranstaltninger, som operatøren af det besøgte net kan træffe for at hindre permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester, og de objektive kriterier, på grundlag af hvilke operatøren af det besøgte net kan træffe sådanne foranstaltninger, for at sikre overholdelse af forpligtelser, der er fastsat i denne artikel.«

2) Artikel 7, stk. 1 og 2, affattes således:

»1. Fra den 15. juni 2017 må den gennemsnitlige engrostakst, som operatøren af det besøgte net må opkræve af en roamingudbyder for levering af et reguleret roamingopkald med originering i det besøgte net, herunder udgifter til bl.a. originering, transittjenester og opsigelse, ikke overstige et sikkerhedsloft på 0,032 EUR pr. minut. Denne maksimale engrostakst skal, med forbehold af artikel 19, forblive på 0,032 EUR indtil den 30. juni 2022.

2. Den i stk. 1 omhandlede gennemsnitlige engrostakst finder anvendelse på en hvilken som helst kombination af to operatører og beregnes over en periode på 12 måneder eller mindre, hvis der er mindre end 12 måneder til udløbet af gyldighedsperioden for en gennemsnitlig maksimal engrostakst som fastsat i stk. 1 eller til den 30. juni 2022.«

3) Artikel 9, stk. 1, affattes således:

»1. Fra den 15. juni 2017 må den gennemsnitlige engrostakst, som operatøren af et besøgt net må opkræve af en roamingudbyder for levering af en reguleret roamingsms med originering i det besøgte net, ikke overstige et sikkerhedsloft på 0,01 EUR pr. sms og skal, med forbehold af artikel 19, forblive på 0,01 EUR indtil den 30. juni 2022.«

4) Artikel 12, stk. 1, affattes således:

»1. Fra den 15. juni 2017 må den gennemsnitlige engrostakst, som operatøren af et besøgt net må opkræve af en roamingudbyder for levering af regulerede dataroamingtjenester ved brug af det besøgte net, ikke overstige et sikkerhedsloft på 7,70 EUR pr. gigabyte overført data. Denne maksimale engrostakst skal nedsættes til 6,00 EUR pr. gigabyte pr. 1. januar 2018, til 4,50 EUR pr. gigabyte pr. 1. januar 2019, til 3,50 EUR pr. gigabyte pr. 1. januar 2020, til 3,00 EUR pr. gigabyte pr. 1. januar 2021 og til 2,50 EUR pr. gigabyte pr. 1. januar 2022. Det skal, med forbehold af artikel 19, forblive på 2,50 EUR pr. gigabyte overført data indtil den 30. juni 2022.«

5) Artikel 16 ændres således:

a) Stk. 2 affattes således:

»2. De nationale tilsynsmyndigheder og, hvis det er relevant, BEREC gør ajourførte oplysninger om anvendelsen af denne forordning, navnlig artikel 6a, 6b, 6c, 6e, 7, 9 og 12, offentlig tilgængelige på en sådan måde, at interesserede parter har nem adgang til dem.«

b) Følgende stykke indsættes:

»4a. Hvis en national tilsynsmyndighed betragter oplysninger som fortrolige i henhold til EU-regler og nationale regler om forretningshemmeligheders fortrolighed, sikrer Kommissionen, BEREC og alle andre berørte nationale tilsynsmyndigheder sådan fortrolighed. Forretningshemmeligheders fortrolighed bør ikke hindre rettidig udveklung af oplysninger mellem den nationale tilsynsmyndighed, Kommissionen, BEREC og alle andre berørte nationale tilsynsmyndigheder med henblik på at undersøge, overvåge og tilse gennemførelsen af denne forordning.«

6) I artikel 17, stk. 1, tilføjes følgende afsnit:

»Twister mellem besøgte netoperatører og andre udbydere vedrørende takster, der pålægges input, som er nødvendige for at levere regulerede engrosroamingtjenester, kan henvises til den eller de kompetente nationale tilsynsmyndigheder i medfør af artikel 20 eller 21 i rammedirektivet. I sådanne tilfælde kan den eller de kompetente nationale tilsynsmyndigheder rådføre sig med BEREC om de foranstaltninger, som skal træffes i overensstemmelse med rammedirektivet, særdirektiverne eller nærværende forordning til bilæggelse af tvisten. Hvis BEREC er blevet hørt, afventer den kompetente nationale tilsynsmyndighed BEREC's udtalelse, før sådanne foranstaltninger træffes.«

7) Artikel 19 ændres således:

a) Stk. 3 affattes således:

»3. Kommissionen forelægger endvidere senest den 15. december 2018 Europa-Parlamentet og Rådet en foreløbig rapport med et sammendrag af virkningerne af afskaffelsen af detailroamingtillæg, under hensyntagen til enhver relevant rapportering fra BEREC. Kommissionen forelægger efterfølgende efter høring af BEREC hvert andet år en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, eventuelt ledsaget af et lovgivningsmæssigt forslag om ændring af engrostaksterne for regulerede roamingtjenester som fastsat i denne forordning. Den første af disse rapporter forelægges senest den 15. december 2019.

Disse toårige rapporter skal bl.a. indeholde en vurdering af:

- a) tilgængeligheden og kvaliteten af disse tjenester, herunder dem, der er et alternativ til regulerede tale-, SMS- og dataroamingtjenester i detailledet, navnlig på baggrund af den teknologiske udvikling
- b) graden af konkurrence inden for både detail- og engrosmarkederne for roaming, navnlig konkurrenceforholdene for små, uafhængige eller nystartede udbydere og MVNO'er, herunder konkurrencevirkningerne af kommercielle aftaler og graden af samtrafik mellem udbydere
- c) i hvilken udstrækning gennemførelsen af de strukturelle foranstaltninger fastsat i artikel 3 og 4, og navnlig, på grundlag af oplysningerne fra de nationale tilsynsmyndigheder, af den procedure for forudgående godkendelse, der er fastsat i artikel 3, stk. 6, har skabt øget konkurrence på det indre marked for regulerede roamingtjenester

- d) udviklingen i de til rådighed værende detailtarifplaner
 - e) ændringer i dataforbrugsmønstrene for både indenlandske tjenester og roamingtjenester
 - f) hjemmenetudbyderes evne til at fastholde deres indenlandske afregningsmodel, og i hvilket omfang der er givet tilladelse til at anvende ekstraordinære detailroamingtillæg, jf. artikel 6c
 - g) den mulighed, som operatører af besøgte net har for at få dækket deres faktiske omkostninger i forbindelse med levering af regulerede engrosroamingtjenester
 - h) virkningen af operatørers anvendelse af politikker om rimeligt forbrug i henhold til artikel 6d, herunder identifikation af alle uoverensstemmelser i anvendelsen og gennemførelsen af sådanne politikker om rimeligt forbrug.«
- b) Stk. 4 affattes således:

»4. Med henblik på at vurdere den konkurrencemæssige udvikling på EU-dækkende roamingmarkeder indsamler BEREC jævnligt oplysninger fra de nationale tilsynsmyndigheder om udviklingen i detail- og engrostaksterne for regulerede tale-, sms- og dataroamingtjenester, herunder engrostakster, der finder anvendelse på henholdsvis balanceret og ikkebalanceret roamingtrafik. BEREC indsamler også data om de engrosroamingaftaler, der ikke er underlagt de maksimale engrosroamingtakster, der er fastsat i artikel 7, 9 eller 12, og om gennemførelsen af kontraktmæssige foranstaltninger på engrosniveau, som har til formål at hindre permanent roaming eller unormal anvendelse eller misbrug af engrosadgang til roamingtjenester til andre formål end levering af regulerede roamingtjenester til roamingudbydernes kunder, når sidstnævnte periodisk rejser inden for Unionen.

Disse oplysninger indberettes til Kommissionen mindst to gange om året. Kommissionen offentliggør oplysningerne.

På grundlag af de indsamlede oplysninger aflægger BEREC regelmæssigt rapport om udviklingen i pris- og forbrugsmønstrene i medlemsstaterne for både indenlandske tjenester og roamingtjenester, udviklingen i de faktiske engrosroamingtakster for ubalanceret trafik mellem udbydere af roamingtjenester samt om forholdet mellem detailpriser, engrostakster og engrosomkostninger for roamingtjenester. BEREC vurderer, i hvilket omfang disse elementer er indbyrdes forbundet.

BEREC indsamler også årligt oplysninger fra de nationale tilsynsmyndigheder om, hvor gennemskuelige og sammenlignelige de forskellige tariffer, som operatørerne tilbyder deres kunder, er. Kommissionen offentliggør disse data og resultater.«

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 1, nr. 2), 3) og 4), finder anvendelse fra den 15. juni 2017.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, den 17. maj 2017.

For Europa-Parlamentet

A. TAJANI

Formand

For Rådet

C. ABELA

Formand